

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM W 2015 ROKU

Ostrzeszów, listopad 2016

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	7
II. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	14
III. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO	18
IV. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ	21
V. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW	25
VI .PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY	48
VII. PODSUMOWANIE.....	51
VIII. INFORMACJA SYGNALNA 2015 ROK	53
IX. SPIS TABEL I WYKRESÓW	54

WSTĘP

W 2015 roku została wprowadzona „Nowa Metodologia zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Jest to kolejne cykliczne opracowanie, które stanowi kompleksową analizę zjawiska bezrobocia notowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrzeszowie.

Sporządzenie niniejszego opracowania jest jednym z zadań samorządu powiatu, które zostało określone zapisami Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity DZ.U. Z 2015r. Nr 149 z póź. zm).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrzeszowskim służy do określenia działań, mających na celu zwiększenie stabilności lokalnego rynku pracy i usprawnienie jego funkcjonowania. Wiedza na temat zachodzących zmian ułatwia podejmowanie odpowiednich decyzji przez instytucje rynku pracy, pracodawców, ośrodki szkoleniowe i edukacyjne oraz bezrobotnych. Informacje o zawodach nadwyżkowych i deficytowych pozwalają pracodawcom dostosować wymagania wobec kandydatów do pracy, bezrobotnym - kwalifikacje, a wszelkim instytucjom, które związane są z nauczaniem - kierunki kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Tabela 1. Identyfikacja grupy zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Grupa zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
maksymalnie deficytowe	$B/O_t^k = 0$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$(WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B / O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$
maksymalnie nadwyżkowe	$B / O_t^k = \text{brak wartości}$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Źródło: Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

Poniżej wskazano definicje stosowanych wskaźników:

Wskaźnik dostępności ofert pracy:

$$B/O^k_t = \frac{\bar{B}^k_t}{\bar{O}^k_t}$$

gdzie:

$\bar{B}^k_t$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t .

$\bar{O}^k_t$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t .

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k .

Przyjmuje wartości z przedziału $< 0, +\infty$.

$B/O^k_t = 0$ - brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k . Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

$B/O^k_t < 1$ - przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k .

$B/O^k_t = 1$ - każdy bezrobotny w danej elementarnej grupie zawodów ma szansę znaleźć pracę. Przeciętna liczba dostępnych ofert pracy jest równa przeciętnej liczbie osób bezrobotnych w grupie zawodów k .

$B/O^k_t > 1$ dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k .

Brak wartości - oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa na znalezienie pracy jest zerowa, a grupa zawodów k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia:

$$\text{WDB}_t^k = \frac{\text{DB}_t^k}{\text{B}_t^k} * 100$$

gdzie:

DB_t^k - liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t .

B_t^k - liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k na koniec okresu t .

Wartość wskaźnika informuje jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Przyjmuje wartość od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100%

(w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotnych).

Wskaźnik płynności bezrobotnych:

$$\text{WPB}_t^k = \frac{\text{OB}_t^k}{\text{NB}_t^k}$$

gdzie:

OB_t^k - odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t .

NB_t^k - napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t .

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k .

$WPB_t^k < 1$ - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k .

$WPB_t^k = 1$ - odpływ jest równy napływowi (niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

$WPB_t^k > 1$ - odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k .

Brak wartości - napływ jest równy zero.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale nie przekracza wartości mediany a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwałego bezrobocia jest wyższy niż wartość mediany a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości.

I. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Na koniec 2015 roku w bezrobociu w powiecie ostrzeszowskim kształtowało się na poziomie 1628 osób bezrobotnych, było to o 468 osób mniej niż w roku poprzednim. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2015 roku wyniosła 7,0 % i w całym roku 2015 utrzymywała się na poziomie wyższym niż stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim oraz niższym niż w Polsce. Na koniec grudnia 2015r. stopa bezrobocia w kraju wynosiła 9,8% a w województwie 6,2%. Populacja kobiet stanowiła 63,21 % ogółu bezrobotnych (1029 osób). Natomiast bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 64,9 % ogółu zarejestrowanych. W strukturze bezrobotnych według wieku, najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (27,3 % ogółu bezrobotnych), natomiast odsetek osób bezrobotnych w przedziale wiekowym od 18 do 24 roku życia na koniec roku wynosił 22,48 % ogółu bezrobotnych. Największy odsetek wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. W okresie 12 miesięcy 2015r. zarejestrowano 3147 nowych bezrobotnych , natomiast wyrejestrowało się 3615 osób.

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	178
5120	Kucharze	75
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	61
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	60
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	48
5141	Fryzjerzy	45
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	44
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	39
7112	Murarze i pokrewni	37
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	35
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	31
7222	Ślusarze i pokrewni	30
4110	Pracownicy obsługi biurowej	24
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	22
3115	Technicy mechanicy	21
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	21
3220	Dietetycy i żywieniowcy	19
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	19
9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	19
7131	Malarze budowlani i pokrewni	18
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	18
7534	Tapicerzy i pokrewni	18
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	18

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wśród zawodów, w których liczba bezrobotnych była największa czołowe miejsca zajmowali sprzedawcy, kucharze, monterzy sprzętu elektronicznego, stolarze meblowi i pokrewni.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	277
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	127
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	114
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	108
5120	Kucharze	105
7112	Murarze i pokrewni	75
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	73
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	70
3112	Technicy budownictwa	66
5141	Fryzjerzy	63
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	62
3220	Dietetycy i żywieniowcy	56
7534	Tapicerzy i pokrewni	53
7222	Ślusarze i pokrewni	49
3115	Technicy mechanicy	46
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	43
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	42
4110	Pracownicy obsługi biurowej	41
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	38
7131	Malarze budowlani i pokrewni	38

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Bardzo podobna sytuacja ma miejsce w przypadku napływu osób bezrobotnych. W 2015 roku największy napływ nastąpił wśród sprzedawców. Na kolejnych miejscach byli stolarze meblowi i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych. Ponadto sporą grupę bezrobotnych stanowili także bezrobotni związani zawodowo z budownictwem(murarze, malarze budowlani).

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1211	Kierownicy do spraw finansowych	100,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2651	Artyści plastycy	100,00
3212	Technicy analityki medycznej	100,00
3213	Technicy farmaceutyczni	100,00
3214	Technicy medyczni i dentyści	100,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	100,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	100,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	100,00
3431	Fotografowie	100,00
4120	Sekretarki (ogólne)	100,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	100,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	100,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	100,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	100,00
4412	Listonosze i pokrewni	100,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7123	Tynkarze i pokrewni	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	100,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	100,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	100,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	100,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	100,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	100,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	100,00
9121	Praczk	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wśród grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy należy wymienić m.in. kierowników ds. finansowych , inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani specjalistów ds. zarządzania zasobami ludzkimi.

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3256	Ratownicy medyczni	4,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4,00
7311	Mechanicy precyzyjni	3,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	2,33
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	2,00
2111	Fizycy i astronomowie	2,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	2,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	2,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	2,00
2651	Artyści plastycy	2,00
3240	Technicy weterynarii	2,00
3323	Zaopatrzeniowcy	2,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	2,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	2,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
5152	Pracownicy usług domowych	2,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	2,00
7123	Tynkarze i pokrewni	2,00
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	2,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	2,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	2,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	2,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

W przypadku zawodów, wśród których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy dominują: ratownicy medyczni, pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, mechanicy precyzyjni. Natomiast w grupie o najniższym wskaźniku płynności znaleźli się m.in. kierownicy do spraw strategii i planowania, projektanci grafiki i multimediiów, doradcy finansowi i inwestycyjni.

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,00
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	0,00
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0,00
5221	Właściciele sklepów	0,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
6122	Hodowcy drobiu	0,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,00
7322	Drukarze	0,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	0,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Na przestrzeni **całego 2015** roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrzeszowie wpłynęło ogółem **2510** ofert pracy z czego **449** były to oferty subsydiowane. W **2014 roku** wpłynęło **1762** oferty wolnych miejsc pracy z czego **425** to oferty pracy subsydiowanej. Obserwujemy zatem napływ wolnych miejsc pracy w 2015 roku.

TABELA 7. Najwięcej zgłoszonych w 2015 roku wolnych stanowisk pracy według elementarnych grup zawodów powyżej dziesięciu ofert pracy

Lp.	ZAWÓD	ILOŚĆ OFERT
1.	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	286
2.	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	208
3.	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowane	123
4.	Stolarze meblowi i pokrewni	102
5.	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	83
6.	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie i pokrewni	83

7.	Gospodarze budynków	76
8.	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	75
9.	Kierowcy samochodów ciężarowych	72
10.	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	62
11.	Magazynierzy i pokrewni	53
12.	Operatorzy maszyn do szycia	42
13.	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	39
14.	Murarze i pokrewni	34
15.	Ślusarze i pokrewni	33
16.	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	33
17.	Tapiczerzy i pokrewni	30
18.	Pracownicy obsługi biurowej	29
19.	Przedstawiciele handlowi	27
20.	Mechanicy pojazdów samochodowych	25
21.	Cieśle i stolarze budowlani	25
22.	Spawacze i pokrewni	23
23.	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	21
24.	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	18
25.	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	18
26.	Elektrycy budowlani i pokrewni	18
27.	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	17
28.	Dekarze	17
29.	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	16
30.	Kucharze	16
31.	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	13
32.	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	11
33.	Pomoce kuchenne	11

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

TABELA 8. Elementarne grupy zawodów o najniższym , różnym od 0 wskaźniku dostępności ofert pracy, przy jednoczesnym wskazaniu minimum 10 średniomiesięcznej liczby ofert pracy

Kod	Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	19	0,18

9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowane	11	0,44
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	15	0,56
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	26	0,60
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	16	3,79
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	12	15,77

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Tabela 8 zawiera dane uporządkowane rosnąco według wskaźnika dostępności ofert pracy – czyli im niższa wartość wskaźnika tym większa szansa na zatrudnienie.

Z analizy lokalnego rynku pracy opracowany na podstawie informacji rocznej MRPiPS wynika, że największy odsetek wolnych miejsc pracy (%) według **wielkich grup zawodów** jest w grupie *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 48,67%. Kolejna grupa to: *Pracownicy wykonujący prace proste* – 12,59%, *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* – 12,46%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 9,66%, *pracownicy biurowi* – 5,23%, *technicy i inny średni personel* – 5,01%, *specjaliści* – 4,17%, *kierownicy* – 1,91%.

II. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowane są w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy). Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingu zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienie usług rynku pracy w tym poradnictwa zawodowego.

Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej strony rynku (czyli liczby wolnych miejsc pracy) oraz podażowej strony rynku pracy (jako podaź przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy).

Dane konieczne do sporządzenia rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych konstruowane są dla elementarnych grup zawodów w oparciu o oprogramowanie Syriusz^{Std}, i replikacji danych z Aplikacji Centralnej i CBOP oraz danych przesłanych z Zielonej Linii za pośrednictwem WUP-Viator.

Jako **zawody deficytowe** wskazane zostały te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych ($B/0^k_t < 0,9$), odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny $WDB^k_t \leq Me$, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB^k_t \geq 1$).

Poniżej zaprezentowano **ranking zawodów deficytowych**. Jak widać w tabeli dla grupy „Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)” jest najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy, wynosi 0,78.

TABELA 9. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności i ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	1,50	0,06		2,00	0,00	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,25	2,92	0,09		1,00		0,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do	0,83	6,92	0,12		1,00	2,41	0,00

	produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni							
332 2	Przedstawiciele handlowi	1,17	8,83	0,13	0,00	1,00	0,00	0,00
524 9	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,08	6,67	0,16		1,00	57,14	28,57
214 1	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,17	0,83	0,20		2,00	0,00	0,00
833 1	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0,33	1,42	0,24		1,00	0,00	0,00
531 2	Asystenci nauczycieli	0,17	0,58	0,29		1,00	100,00	100,00
752 3	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,42	1,33	0,31			31,25	6,25
712 1	Dekarze	3,17	9,42	0,34	0,00	1,18	5,88	0,00
211 3	Chemicy	0,08	0,17	0,50			100,00	100,00
751 1	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	16,08	25,83	0,62	40,00	1,27	0,35	0,00
834 2	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	2,08	2,75	0,76	0,00	2,33	0,00	0,00
243 3	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informatyko- komunikacyjnych)	0,58	0,75	0,78			100,00	0,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Dodatkowo zidentyfikowane zostały grupy **maksymalnie deficytowe** czyli takie, w których dostępne były miejsca pracy a nie było zarejestrowanych osób bezrobotnych $B/0^k_t = 0$

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	8	0,00	0,00
2642	Dziennikarze	1	60,00	40,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	1	0,00	0,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	1	0,00	0,00
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	1		0,00

2621	Archiwiści i muzealnicy	1	100,00	100,00
3118	Kreślarze	1	0,00	0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	1		0,00
2161	Architekci	1	0,00	0,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0	0,00	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	0	0,00	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0	25,00	25,00
9334	Układacze towarów na półkach	0	0,00	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	0	66,67	66,67
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0	0,00	0,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0	0,00	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0	0,00	0,00
2282	Farmaceuci specjaliści	0	50,00	0,00
3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	0	0,00	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0	0,00	0,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0	0,00	0,00

*W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Omawiając zawody deficytowe i nadwyżkowe należy również wskazać **zawody zrównoważone**, czyli takie, w których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych ($0,9 \leq B/0^k_t \leq 1,1$) odsetek długotrwale jest nieznaczny ($WDB^k_t \leq 1,1$) a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB^k_t \geq 1$).

Tabela 11. Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EU RES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	6,33	6,50	0,97	0,00	0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	0,25	0,25	1,00	0,00	0,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0,25	0,25	1,00	33,33	0,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	0,17	0,17	1,00	0,00	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	0,08	0,08	1,00	0,00	0,00
5153	Gospodarze budynków	9,00	8,50	1,06	40,20	1,96

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Zawody nadwyżkowe charakteryzują się niższym zapotrzebowaniem niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie ($B / O_t^k > 1,1$), relatywnie wysokim poziomem długotrwałego bezrobocia ($WDB_t^k > Me$) oraz napływem bezrobotnych wyższym niż odpływ bezrobotnych ($WPB_t^k < 1$).

Poniżej zamieszczono tabelę z rankingiem zawodów nadwyżkowych. Ranking ten został zaprezentowany zgodnie z malejącym wskaźnikiem dostępności ofert pracy. Najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy posiada grupa zawodów – kucharze, następnie specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości najniższy wskaźnik zaś osiąga grupa zawodów – kierowcy operatorzy wózków jezdniowych.

Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
5120	Kucharze	72,75	1,33	54,56	60,00	0,99	25,00	
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	2,83	0,08	34,00	66,67	0,75	0,00	
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	3,83	2,17	1,77	75,00	0,75	7,14	

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	13
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	1

*W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

III. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W analizie za bezrobotnego absolwenta przyjęto osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonuje się analizy uczniów klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Analiza liczby uczniów ostatnich szkół ponadgimnazjalnych pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzącej na rynek. W przypadku zawodów nadwyżkowych, względnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń tematycznie związanych z danym zawodem. Analiza ta również umożliwi wyciągnięcie wniosków czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w danym zawodzie.

Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku

<i>Zawody deficytowe</i>		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0
2113	Chemicy	0
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0
2161	Architekci	0
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2282	Farmaceuci specjaliści	0
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0
2353	Lektorzy języków obcych	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
2621	Archiwiści i muzealnicy	0
2642	Dziennikarze	0
3118	Kreślarze	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
3322	Przedstawiciele handlowi	0
3353	Urzednicy do spraw świadczeń społecznych	0
4415	Pracownicy działów kadr	0
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5311	Opiekunowie dziecięcy	0

5312	Asystenci nauczycieli	0
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
7121	Dekarze	0
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	0
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	6
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0
9334	Układacze towarów na półkach	0
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	0
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0
5120	Kucharze	17
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	0
Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
4323	Pracownicy do spraw transportu	0
5153	Gospodarze budynków	0
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	0
9122	Czyszciciele pojazdów	0

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

W 2015 roku na terenie powiatu ostrzeszowskiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyło **412 osób**. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci *Liceum Ogólnokształcącego 217 osób*- w tym *3,23 % stanowili absolwenci zarejestrowani jako bezrobotni*.

W tym samym czasie w ewidencji PUP Ostrzeszów pozostawało **102** bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby po ukończonym technikum – 51 osób (35,42%).

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	46	46	40	86,96%
szkoła przysposabiająca do pracy	5		0	
technikum	144	144	51	35,42%
liceum ogólnokształcące	217		7	3,23%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			3	
szkoła policealna			1	

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

IV. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENI

Umiejętności określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki np. uprawnienia kierowcy samochodu ciężarowego.

Analizując **umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w powiecie ostrzeszowskim** można zauważyć, że dla *Przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników* 61,76 % ofert pracy w 2015 roku wskazywało przede wszystkim na współpracę w zespole. Dla *Specjalistów* 52,94 % ofert pracy wskazywało na przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność. Jeżeli chodzi o *techników i inny średni personel* to 47,92 % ofert pracy wymagało komunikatywności. Dla *Pracowników biurowych* 93,75 % ofert pracy wskazywało na konieczność posiadania umiejętności obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych, zaś dla *Pracowników usług i sprzedawców* 100% ofert wymagało komunikacji ustnej/ komunikatywność, obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych oraz wywieranie wpływu. Oferty dla *Robotników przemysłowych i rzemieślników* wymagały w 14,22 % obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych. *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń to przede wszystkim w 33,33%* współpraca w zespole, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna. Dla *Pracowników wykonujących prace proste* to 100% ofert wskazywało na sprawność psychofizyczną i psychomotoryczną.

Tabela 16. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Współpraca w zespole	61,76
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	50,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	47,06
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	47,06
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	41,18
2	SPECJALIŚCI			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	52,94

				Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	47,06
				Komunikacja ustna/komunikatywność	41,18
				Planowanie i organizacja pracy własnej	23,53
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	17,65
3	TECHNICZY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Komunikacja ustna/komunikatywność	47,92
				Planowanie i organizacja pracy własnej	45,83
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	43,75
				Wywieranie wpływu	35,42
				Współpraca w zespole	29,17
4	PRACOWNICY BIUROWI			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	93,75
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	75,00
				Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	50,00
				Komunikacja ustna/komunikatywność	50,00
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	31,25
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Komunikacja ustna/komunikatywność	100,00
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	100,00
				Wywieranie wpływu	100,00
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	92,86
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	92,86
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	14,22
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,52
				Współpraca w zespole	1,83

			Planowanie i organizacja pracy własnej	0,92
			Komunikacja ustna/komunikatywność	0,92
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		Współpraca w zespole	33,33
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	22,22
			Komunikacja ustna/komunikatywność	0,00
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	100,00
			Komunikacja ustna/komunikatywność	0,00
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00
			Współpraca w zespole	0,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP + Internet).

Tabela 17. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1 629	207	12,71%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	299	86	28,76%
zasadnicze zawodowe	552	6	1,09%
średnie ogólnokształcące	109	54	49,54%
policealne i średnie zawodowe	521	48	9,21%
wyższe	148	13	8,78%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	202	5	2,48%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	204	30	14,71%
liceum ogólnokształcące	50	34	68,00%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające			
liceum uzupełniające	7	0	0,00%

szkoła policealna	11	3	27,27%
wyższa	114	10	8,77%
brak danych źródłowych	1 041	125	12,01%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

V. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Na przełomie września i października 2015 roku zostało przeprowadzone badanie pracodawców powiatu ostrzeszowskiego. Badaniem zostały objęte podmioty zatrudniające co najmniej jednego pracownika. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw obejmowało 83 podmioty i było przeprowadzone metodą CATI - wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego.

Zgodnie z założeniami próba cechuje się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych:

- do 9 osób;
- od 10 do 49 osób;
- od 50 do 249 osób i więcej.

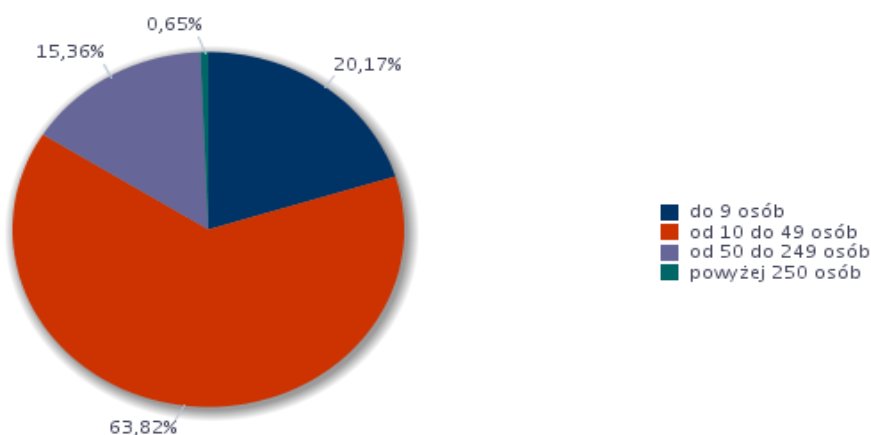
Tabela 18. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	40
10-49	35
50-249	7
250 i więcej	1
Podsumowanie	83

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Badanie miało na celu dostarczenie informacji o bieżącej oraz potencjalnej strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwach. Ponadto pytania odnoszące się do umiejętności i uprawnień miały za zadanie wyodrębnić pożądane cechy kandydata w danym zawodzie. Badanie pozwoliło również na identyfikację problemów ze znalezieniem nowych pracowników.

Wykres 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

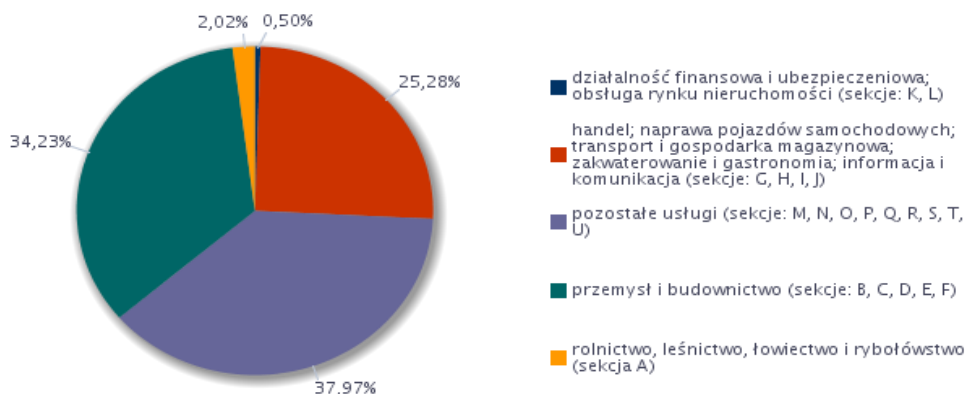

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Z wykresu wynika, że najczęściej przebadanych przedsiębiorstw stanowią zatrudniający na poziomie od 10-49 osób (63,82%).

Natomiast biorąc pod uwagę rodzaj działalności widać, że najczęściej przedsiębiorstw biorących udział w badaniu należy do sekcji M, N, O, P, Q, R, S, T, U (pozostałe usługi) - 37,97% oraz do sekcji B, C, D, E, F (przemysł i budownictwo) - 34,23%.

Wykres 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

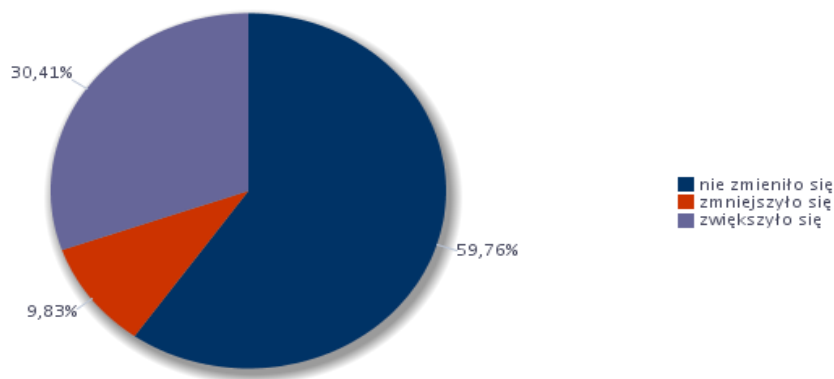
Źródło: Informacje roczne MRPIPS

W celu oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowany został wskaźnik zatrudnienia netto (WZ), który jest obliczany jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik zatrudnienia netto przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie, natomiast wartości dodatnie oznaczają poprawę sytuacji firm.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku wyniósł $Wz=20,58$ i był nieznacznie mniejszy niż prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem 2016 roku.

W 2015 roku zwiększenie zatrudnienia zadeklarowało 30,41% badanych przedsiębiorstw, redukcji dokonało 9,83% badanych a zatrudnienie na tym samym poziomie utrzymało 59,76%.

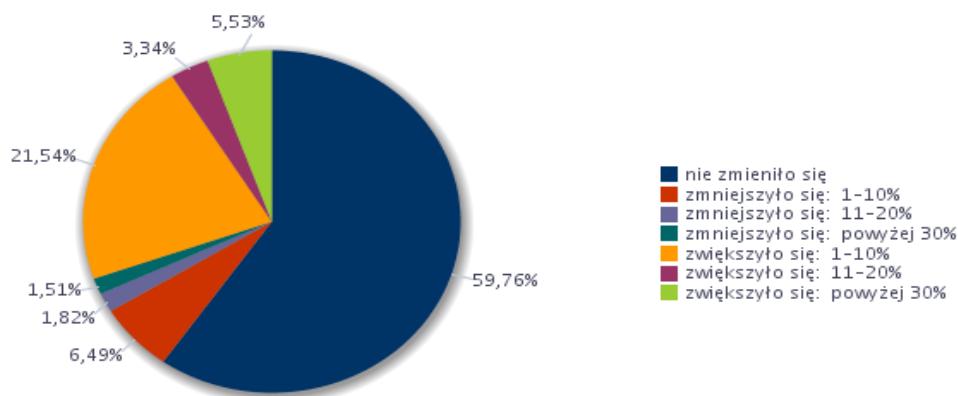
Wykres 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Poziom zwiększenia lub zmniejszenia zatrudnienia w 2015 roku obrazuje szczegółowo wykres 4.

Wykres 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

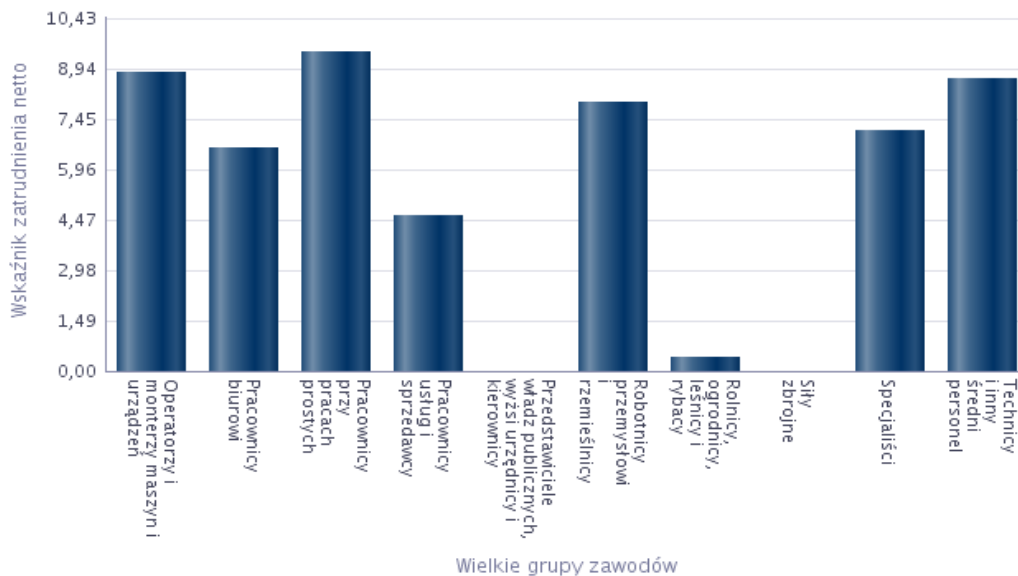
Biorąc po uwagę zatrudnienie netto wg. wielkich grup zawodów w 2015 roku największą wartość odnotowano dla pracowników przy pracach prostych - (9,47), operatorów i monterów maszyn i urządzeń - (8,86) oraz dla techników i innego średniego personelu.

Dla zawodów z grupy przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników oraz sił zbrojnych wskaźnik WZ wynosił 0,00 co może oznaczać, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie lub to, że firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

Tabela 19. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8,86
Pracownicy biurowi	6,59
Pracownicy przy pracach prostych	9,47
Pracownicy usług i sprzedawcy	4,61
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7,96
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,42
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	7,14
Technicy i inny średni personel	8,65

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Poniższa tabela pokazuje w jakich zawodach zgodnie z deklaracjami przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników oraz jakie umiejętności i cechy kandydatów były dla nich ważne.

Tabela 20. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Animator kultury*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	0,00%	
Kelner*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kierowca mechaniczny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,25%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%
wyuczony zawód		0,00%
wywieranie wpływu		0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych		6,25%
Magazynier		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Monter konstrukcji aluminiowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%
wyuczony zawód		0,00%
wywieranie wpływu		6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		6,25%
znajomość języków obcych		0,00%
Monter konstrukcji stalowych		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Monter rusztowań	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Nauczyciel nauczania początkowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	3,41%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,41%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,41%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	2,84%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	2,84%	
Nauczyciel religii w szkole podstawowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator koparko-ładowarki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pedagog	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pomoc kuchenna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Rolnik*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,90%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	4,90%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,35%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik elektronik*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik leśnik*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,52%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,55%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	5,55%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	5,55%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,96%
	dotatkowe uprawnienia	4,36%
	doświadczenie zawodowe	5,29%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,01%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,38%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,18%
	współpraca w zespole	6,18%
	wykonywanie obliczeń	4,89%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,49%
	wyuczony zawód	5,14%
	wywieranie wpływu	3,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,11%
	znajomość języków obcych	3,46%

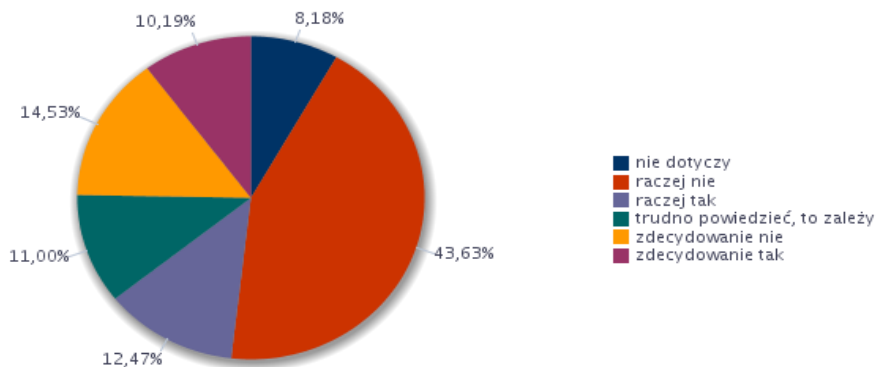
Źródło: Informacje roczne MRPiPS

W większości zawodów pracodawcy wysoko oceniali przygotowanie kandydatów do pracy w zawodzie.

Jednym z pytań jakie zadano przedsiębiorcom było: "Czy Państwa Firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?"

Poniższy wykres obrazuje odpowiedzi przedsiębiorstw.

Wykres. 6 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 r

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Powyższa sytuacja świadczy o tym, że problemy lub ich brak z pozyskaniem nowych pracowników wynikają z rodzaju prowadzonej działalności i zapotrzebowania na konkretnych specjalistów.

W poniższej tabeli zostały pokazane zawody w jakich najtrudniej można znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy. Pracodawcy wskazali przy tym brakujące umiejętności i uprawnienia, które skutkują trudnościami w pozyskiwaniu pracowników w tych zawodach.

Tabela 21. Zawody w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Dekarze	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0

	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Fizjoterapeuci	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	Kelnerzy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
komunikacja ustna / komunikatywność		7,69%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		7,69%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0
współpraca w zespole		7,69%	0
wykonywanie obliczeń		7,69%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		7,69%	0
wywieranie wpływu		7,69%	0
znajomość języków obcych		7,69%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
Kucharze	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,85%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,85%	0
	współpraca w zespole	3,85%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,85%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,85%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,34%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,35%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		7,69%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0
współpraca w zespole		7,69%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Murarze i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0

	wywieranie wpływu	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	planowanie i organizacja pracy własnej	5,54%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,53%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,53%	0
	współpraca w zespole	4,53%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,91%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,79%	0
	znajomość języków obcych	3,56%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,29%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2,50%	0
	wywieranie wpływu	2,33%	0
	wykonywanie obliczeń	2,05%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1,88%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,88%	0
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Operatorzy maszyn do szycia	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Psycholodzy i pokrewni	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0
wywieranie wpływu		7,69%	0
znajomość języków obcych		7,69%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		7,69%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
komunikacja ustna / komunikatywność		7,69%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		7,69%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%	0
współpraca w zespole		7,69%	0
wykonywanie obliczeń		7,69%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		7,69%	0
wywieranie wpływu		7,69%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		7,69%	0
znajomość języków obcych		7,69%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
Stolarze meblowi i pokrewni		obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,85%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,85%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,85%	0
	wykonywanie obliczeń	3,85%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0

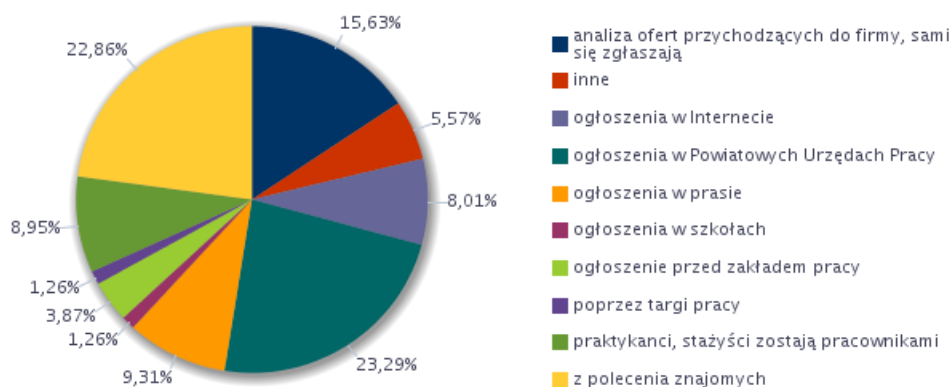
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	wywieranie wpływu	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Technicy elektrycy	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,66%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	5,66%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	5,66%	0
	wykonywanie obliczeń	2,03%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ślusarze i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0

komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
współpraca w zespole	7,69%	0
wykonywanie obliczeń	7,69%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
wywieranie wpływu	0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
znajomość języków obcych	0,00%	0

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Analizując z kolei sposoby poszukiwania nowych pracowników można zauważyć, że najczęściej przedsiębiorcy korzystają z pomocy Urzędu Pracy - 23,29%, następnie z polecenia znajomych - 22,86 oraz dzięki analizie ofert przychodzących do firm - 15,63%. Mniej popularnymi formami poszukiwania kandydatów do pracy są natomiast: Ogłoszenia w Internecie - 1,26% oraz ogłoszenia w szkołach - 1,26%.

Wykres 7. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

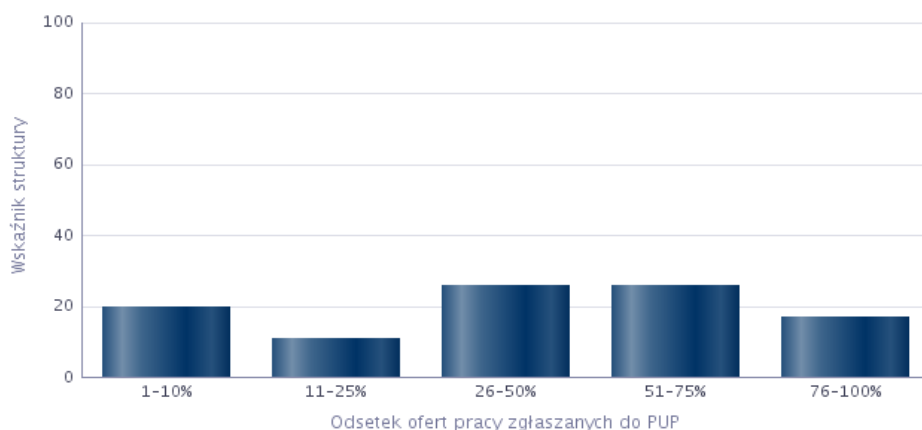
Pracodawcy biorący udział w badaniu często korzystali z pomocy PUP w poszukiwaniu pracowników i wynika z przeprowadzonego badania że 17,10 % pracodawców zgłaszało do PUP od 76% do 100% swoich ofert pracy.

Tabela 22. Analiza odsetkowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	20,01
11-25%	10,96
26-50%	25,98
51-75%	25,95
76-100%	17,10

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Wykres 8. Analiza odsetkowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Z tabeli 22 można wywnioskować, że odpowiedzi ankietowanych były zróżnicowane. Większość z nich przekazuje 26-50% wszystkich ofert do Powiatowych Urzędów Pracy (wskaźnik struktury: 26,98%).

Pracodawcy biorący udział w badaniu najczęściej do Powiatowego Urzędu Pracy składali oferty pracy dla:

- robotników gospodarczych - 7,45%;
- nauczycieli nauczania początkowego - 4,97%;
- operatorów koparki - 4,97%;
- pomocniczych robotników budowlanych - 4,97%;;

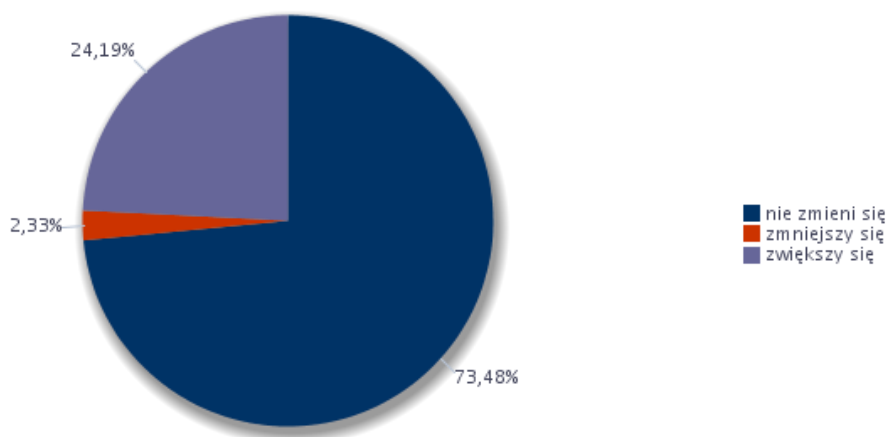
- techników prac biurowych- 3,17%;
- cukierników - 2,99%;
- kierowców operatorów wózków jezdniowych (widłowych) - 2,99%;;
- kierowców samochodów dostawczych - 2,99%;;
- operatorów maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury -2,99% ; ;
- pokojówek - 2,99%;
- pozostałych nauczycieli kształcenia zawodowego - 2,99%;;
- dekarzy - 2,48%;
- elektryków -2,48% ; ;
- kierowców samochodów ciężarowych -2,48% ; ;
- magazynierów -2,48% ; ;
- mechaników maszyn i urządzeń -2,48% ; ;
- monterów rusztowań - 2,48%;;
- monterów sieci wodnych i kanalizacyjnych -2,48% ; ;
- murarzy-tynkarzy -2,48% ; ;
- nauczycieli matematyki -2,48%;
- nauczyciel religii w szkole podstawowej - 2,48%;
- operator maszyn drogowych - 2,48%;
- pomocniczy robotnik drogowy - 2,48%;
- pozostali pracownicy do spraw transportu - 2,48%;
- pozostali stolarze meblowi i pokrewni - 2,48%;
- stolarz meblowy - 2,48%;
- szwaczka maszynowa - 2,48%.

Dla pozostałych zawodów tj. rzeźnik-wędliniarz, sprzedawca, kelner, kucharz, technik automatyk, pomoc kuchenna, recepcjonista hotelowy, specjalista do spraw marketingu i handlu, specjalista do spraw rachunkowości, wykładowca na kursach (edukator, trener) wskaźnik struktury kształtuje się na poziomie od 1,69% do 0,69%.

VI .PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Zwiększenie zatrudnienia w 2016r. przewiduje 24,19% badanych przedsiębiorców. Nie planuje zmian 73,48% badanych, a 2,33% badanych planuje zmniejszyć zatrudnienie.

Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Tabela 23. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,62%
Pracownicy biurowi	3,87%
Pracownicy przy pracach prostych	6,43%
Pracownicy usług i sprzedawcy	7,53%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6,43%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	9,83%
Technicy i inny średni personel	1,25%

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Kierowca samochodu ciężarowego	4,05%
Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	1,76%
Kelner*	1,76%
Księgowy	1,76%
Kucharz*	1,76%
Technik informatyk*	1,76%
Technik prac biurowych*	1,76%

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

VII. PODSUMOWANIE

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrzeszowie na koniec 2015 roku zarejestrowanych było ogółem 1628 osób bezrobotnych, tj. o 468 mniej niż w roku wcześniejszym. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2015 roku wyniosła 7,0% i w całym roku 2015 utrzymywała się na poziomie wyższym niż stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim oraz niższa niż w Polsce. Na koniec grudnia 2015 roku stopa bezrobocia w kraju wynosiła 9,8% a w województwie 6,2%.

Na przestrzeni całego 2015 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrzeszowie wpłynęło ogółem 2510 ofert na wolne miejsca pracy.

Obserwujemy zatem wzrost ofert pracy oraz spadek bezrobocia.

Analogicznie do roku 2014 najwięcej ofert zostało założonych m.in. w zawodach: masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, stolarze meblowi i pokrewni, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie i pokrewni, gospodarze budynków, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci).

Największy odsetek wolnych miejsc pracy (%) według elementarnych grup zawodów występował w grupie - masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni 12,76%, robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani - 5,49%, stolarze meblowi i pokrewni - 4,55%, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni - 3,70%, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie i pokrewni - 3,70%, gospodarze budynków - 3,39%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - 3,35%, kierowcy samochodów ciężarowych - 3,21%, betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni - 2,77%, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni - 2,50%, magazynierzy i pokrewni - 2,37%.

Jeżeli chodzi o zawody deficytowe to dla grupy „*Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)*” jest najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy, który wynosi 0,78.

Najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy w zawodach nadwyżkowych posiada grupa zawodów - "kucharze" - 54,56.

W 2015 roku na terenie powiatu ostrzeszowskiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 412 osób. Najlicniejszą grupę stanowili absolwenci Liceum Ogólnokształcącego 217 osób w tym 3,23% stanowili absolwenci zarejestrowani jako bezrobotni.

W tym samym czasie w ewidencji PUP Ostrzeszów pozostawało 102 bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby po ukończonym technikum - 51 osób (35,42%).

Analizując umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w powiecie ostrzeszowskim można zauważyć, że pracodawcy najczęściej wymagali w ofertach pracy w 2015 roku przede wszystkim na współpracę w zespole. Ważne dla pracodawców również były: przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, komunikacja ustna, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Najwięcej bezrobotnych bez zawodu tj. 86 zanotowano wg poziomu wykształcenia po szkole gimnazjalnej i poniżej, zaś wg typu ukończonej szkoły najwięcej bezrobotnych tj. 34 zanotowano po ukończonym liceum ogólnokształcącym.

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw obejmowało 83 podmioty i było przeprowadzone metodą CATI - wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego.

Najwięcej przebadanych przedsiębiorstw cechuje się zatrudnieniem na poziomie od 10-49 osób (63,82%).

Natomiast biorąc pod uwagę rodzaj działalności widać, że najwięcej przedsiębiorstw biorących udział w badaniu należy do sekcji M, N, O, P, Q, R, S, T, U (pozostałe usługi) - 37,97% oraz do sekcji B, C, D, E, F (przemysł i budownictwo) - 34,23%.

Zwiększenie zatrudnienia w 2016 r. przewiduje 24,19% badanych przedsiębiorców. Nie planuje zmian 73,48% badanych a 2,33% badanych planuje zmniejszyć zatrudnienie.

VIII. INFORMACJA SYGNALNA

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE Powiat Ostrzeszowski INFORMACJA SYGNALNA 2015 ROK		
Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Dziennikarze
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Kreślarze
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Architekci
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Lektorzy języków obcych
		Układacze towarów na półkach
		Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
		Pracownicy działów kadr
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Farmaceuci specjaliści
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Mechanicy rowerów i pokrewni
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
		Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych
	zawód deficytowy	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Agenci ubezpieczeniowi
		Przedstawiciele handlowi
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Dekarze
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Spawacze i pokrewni
		Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
RÓWNO WAGA	zawód zrównoważony	Czyściciele pojazdów
		Pracownicy do spraw transportu
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Kucharze
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	
Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.		

IX. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Identyfikacja grupy zawodów deficytowych i nadwyżkowych	3
Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku	7
Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku	8
Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku.....	9
Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku.....	10
Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku.....	11
TABELA 7. Najwięcej zgłoszonych w 2015 roku wolnych stanowisk pracy według elementarnych grup zawodów powyżej dziesięciu ofert pracy.....	11
TABELA 8. Elementarne grupy zawodów o najniższym , różnym od 0 wskaźniku dostępności ofert pracy, przy jednoczesnym wskazaniu minimum 10 średniomiesięcznej liczby ofert pracy ..	12
TABELA 9. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku	14
Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku	15
Tabela 11. Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku	16
Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku	17
Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku	17
Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku	18
Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku	20
Tabela 16. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku	21
Tabela 17. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku	23
Tabela 18. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw	25
Wykres 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników	25

Wykres 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności	26
Wykres 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.....	27
Wykres 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.....	27
Tabela 19. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.....	28
Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku	28
Tabela 20. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach	29
Wykres. 6 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 r	38
Tabela 21. Zawody w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy.....	38
Wykres 7. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników	45
Tabela 22. Analiza odsetkowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy.....	46
Wykres 8. Analiza odsetkowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy	46
Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016r.....	48
Tabela 23. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku	48
Wykres 10. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku	49
Tabela 24. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudnić pracowników w nadchodzącym roku	49